

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Joanna Lemańska (sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu M. R.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

z udziałem Prokuratora Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 27 czerwca 2025 r.,

**wyraża opinię, że zarzut protestu jest zasadny, lecz
stwierdzone naruszenie nie miało wpływu na wynik wyborów.**

(k.b.)

Joanna Lemańska Krzysztof Wiak Oktawian Nawrot

UZASADNIENIE

Pismem z 16 czerwca 2025 r. (data nadania w placówce pocztowej), M. R. (dalej: skarżąca) złożyła protest wyborczy, domagając się stwierdzenia nieważności wyborów Prezydenta RP, zarządzonych na 18 maja 2025 r. Skarżąca podniosła, że w jej ocenie doszło do popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom i naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego, który to czyn polegał na dopuszczeniu, aby podczas drugiej tury wyborów osoba trzecia uzyskała kartę do głosowania poprzez podpisanie się w rubryce danymi skarżącej, wskutek czego skarżąca została

pozbawiona możliwości oddania swojego głosu w ponownym głosowaniu. Skarżąca podniosła jednocześnie, że w jej ocenie wskazany czyn miał wpływ na przebieg i wynik głosowania oraz wynik wyborów.

Celem wykazania podniesionych w proteście okoliczności skarżąca załączyła do protestu zaświadczenie z 1 czerwca 2025 r. wystawione przez Obwodową Komisję Wyborczą nr X w W. o niewydaniu skarżącej karty do głosowania z powodu widniejącego już podpisu w pozycji przeznaczonej na podpis skarżącej.

Prokurator Generalny, ustosunkowując się do protestów, wniósł o uznanie zarzutu protestu jako zasadnego, z jednoczesnym ustaleniem, że stwierdzone naruszenie nie miało wpływu na wynik wyborów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzut protestu okazał się zasady, lecz stwierdzone naruszenie nie miało wpływu na wynik wyborów.

W świetle art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: k.wyb.) protest przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się: 1) przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Jednocześnie, w myśl art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Konstrukcyjnym elementem protestu jest zatem takie sformułowanie zarzutów popełnienia konkretnych przestępstw przeciwko wyborom lub naruszeń przepisów kodeksowych dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku wyborów, które poparte są dowodami i wykazują naruszenie własnego, konkretnego, rzeczywistego i aktualnego interesu protestującego (por.

postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 listopada 2023 r., I NSW 86/23; z 14 listopada 2023 r., I NSWR 46/23; z 30 października 2019 r., I NSW 117/19; z 18 lipca 2019 r., I NSW 39/19). W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się bowiem, że protest jest środkiem procesowym o indywidualno-konkretnym charakterze. Oznacza to, że jego przedmiotem mogą być tylko zarzuty, które skarżący jest w stanie udowodnić lub uprawdopodobnić (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 31 lipca 2020 r., I NSW 3061/20). Warunki te w przedmiotowej sprawie zostały spełnione.

Analiza treści protestu wyborczego wniesionego przez skarżącą prowadzi do wniosku, że na skutek przeoczenia czy błędu członka jednej z obwodowych komisji wyborczych skarżąca została pozbawiona prawa do oddania głosu w ponownym głosowaniu, które miało miejsce 1 czerwca 2025 r. Skarżąca w dostatecznym stopniu uprawdopodobniła przy tym tą okoliczność, załączając do protestu oryginał zaświadczenia z 1 czerwca 2025 r. wystawionego przez jedną z obwodowych komisji wyborczych o niewydaniu skarżącej karty do głosowania z powodu widniejącego już podpisu w pozycji przeznaczonej na podpis skarżącej. Oznacza to, że protest wyborczy skarżącej i zawarty w nim zarzut są zasadne.

Powyższe naruszenie nie miało jednak żadnego wpływu na wynik wyborów. Nawet bowiem przy założeniu, że skarżąca zrealizowałaby swoje prawo do oddania głosu w ponownym głosowaniu, to i tak, biorąc pod uwagę ostateczny wynik wyborów Prezydenta RP oraz różnicę między wynikami poszczególnych kandydatów, oscylującą w granicach 370 000 głosów, okoliczność ta nie mogłaby w żaden sposób zmienić wyniku ponownego głosowania i ostatecznego wyniku wyborów Prezydenta RP w 2025 r. Skonkludować zatem należy, że wskazana przez skarżącą sytuacja miała charakter incydentalny i jednostkowy, wobec czego pozostaje ona bez faktycznego wpływu na wynik wyborów.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, działając na podstawie art. 323 § 1 i 2 k.wyb., postanowił jak w sentencji.

(k.b.)

[a.ł]

Joanna Lemańska Krzysztof Wiak Oktawian Nawrot